

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL TARYBOS NARĖS EFREMOS BITINIENĖS 2020 m. spalio 30 d. Nr. 75-13 Tauragė

Tauragės rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija), kurią sudaro pirmininkė Rita Grigalienė, nariai Laura Mėlinavičienė, Rita Miliškevičienė, Gintarė Stulgienė, Jolanta Vaitiekienė, Jolanta Skrodenienė, Jolita Vilimaitienė, sekretoriaujant Tauragės rajono savivaldybės administracijos Bendrojo ir Civilinės metrikacijos skyriaus vyresniajai specialistei Izolinai Turauskienei, išnagrinėjusi ir įvertinusi Tauragės rajono savivaldybės tarybos narės Efreimos Bitinienės elgesio atitiktį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis bei remiantis tyrimo metu surinkta medžiaga, n u s t a t ė:

Nagrinėjimo pagrindas ir dalykas

Etikos Komisija (toliau – Komisija) 2020 m. liepos 7 d. gavo tarybos narės R. Bandzinaitės – Latožienės pranešimą „Dėl tarybos narės Efreimos Bitinienės“. Šiame pranešime prašoma įvertinti, ar tarybos narė Efrema Bitinienė nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, kai 2020 m. gegužės 22 d. Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio metu ir 2020-05-25 vykusio bendro komitetų posėdžio metu nenusišalino nuo klausimų „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ ir „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“. Pranešime minima, kad šie klausimai buvo svarstomi 2020-05-25 vykusio bendro komitetų posėdžio ir 2020-05-27 vykusio Tarybos posėdžio metu. 2020-05-27 Tarybos posėdžio metu, svarstant darbotvarkės 32 klausimą „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“ tarybos narė Efrema Bitinienė deklaravo nusišalinimą, nurodė nusišalinimo priežastį (Žygaičių gimnazijoje dirba jos sesuo) ir šio klausimo svarstyje nedalyvavo. Svarstant darbotvarkės 33 klausimą „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“ taip pat informavo norinti nusišalinti nuo vienos 33 klausimo dalies svarstyje, nurodydama analogišką priežastį, jog Žygaičių gimnazijoje dirba jos sesuo.

Komisija, vadovaudamasi Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 5 d. sprendimu Nr. 1-198 „Tauragės rajono savivaldybės tarybos etikos veiklos nuostatai“ 21.1 punktu nusprendė pradėti tyrimą dėl tarybos narės E. Bitinienės elgesio atitikties Įstatymo nuostatomis, ir nustatyti, ar E. Bitinienė nepažeidė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 11 straipsnio 1 dalies nuostatų.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. 2019 m. kovo 3 d. vykusiuose Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimuose Efrema Bitinienė išrinkta Tauragės rajono savivaldybės tarybos nare.

2. E. Bitinienė savo privačių interesų deklaracijoje yra nurodžiusi apie artimo asmens pareigas Žygaičių gimnazijoje.

3. Tarybos narė E. Bitinienė 2020 m. gegužės 22 d. Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdžio metu ir 2020-05-25 vykusio bendro komitetų posėdžio metu nenusišalino nuo klausimų „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ ir „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“.

4. 2020-05-27 Tarybos posėdžio metu, svarstant „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“ tarybos narė Efrema Bitinienė deklaravo nusišalinimą, nurodė nusišalinimo priežastį (Žygaičių gimnazijoje dirba jos sesuo) ir šio klausimo svarstyme nedalyvavo.

Tarybos narės R. Bandzinaitės – Latožienės pateiktas pranešimas

Tarybos narė R. Bandzinaitė-Latožienė dalyvavusi Etikos komisijos posėdyje 2020-08-27 pasakė, kad raštą parašė todėl, kad jai sukėlė daug klausimų, t. y., E. Bitinienė 2020 m. gegužės 27 d. vykusio tarybos posėdžio metu, svarstant darbotvarkės 32 klausimą nusišalino nuo klausimo „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės įsteigimo“, nors prieš tai vykusiose dvejose posėdžiuose t. y., 2020 m. gegužės 22 d. Švietimo kultūros ir sporto komiteto ir 2020 m. gegužės 25 d. Bendrų komitetų posėdžiuose to nepadarė. Tarybos posėdžio metu dar vienas klausimas sukėlė abejonių kai svarstant 33 klausimą „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo, tarybos narė E. Bitinienė pranešė, kad nuo vienos klausimo dalies nori nusišalinti (t. y. nuo Žygaičių gimnazijos dalies), o dėl Šaltinio progimnazijos norėjo dalyvauti ir pasisakyti. Pasak R. Bandzinaitės-Latožienės, jos giliu įsitikinimu ir ši dalis buvo tiesiogiai susijusi su E. Bitinienės ar jos kolegų darbo sąlygų gerėjimu arba blogėjimu. Kadangi steigiami etatai Šaltinio progimnazijoje buvo skirti Žalgirių gimnazijos patalpose dirbantiems pedagogams. Todėl E. Bitinienė privalėjo nusišalinti nuo šio klausimo svarstymo ir nedalyvauti jokia forma klausimo svarstyme. E. Bitinienė tarybos posėdžio metu klausė kitų tarybos narių nuomonės ar jai reikia nusišalinti, nors pasak R. Bandzinaitės-Latožienės, tarybos narys pats turi nuspręsti ar jam reikia nusišalinti, ar yra interesų konfliktas, ar jo nėra. Tarybos posėdžio metu buvo prabalsuota dėl E. Bitinienės nusišalinimo svarstant šį klausimą ir 13 tarybos narių balsavo už tai, kad E. Bitinienė nusišalintų, o 8 tarybos nariai už tai, kad nereikia nusišalinti. Tarybos posėdžio metu E. Bitinienė pasakė, kad nebalsuosiu, bet norėsiu pasisakyti. R. Bandzinaitė-Latožienė teigė, kad nusišalinimą ji supranta taip, kad jokia forma nedalyvauti diskusijose ar klausimo priėmime. Bet pasak, jos, tarybos narė po balsavimo vis tiek pasisakė šiuo klausimu. Klausimą išskaidyti į dalis E. Bitinienė galėjo prašyti dar Švietimo kultūros ir sporto ar Bendrų komitetų posėdžių metu. Projektų rengėjai, pasak Rimos Bandzinaitės-Latožienės, negali žinoti kiekvieno tarybos nario interesų, kad klausimus išskaidytų dalimis. Ji paminėjo, kad Tarybos veiklos reglamento 77.3 p. kai sprendimas yra susijęs su daugumos savivaldybės tarybos narių privačiais interesais, sprendimas (jeigu tai įmanoma) turėtų būti išskaidomas į dalis, bet E. Bitinienė iki tarybos posėdžio to neprašė. R. Bandzinaitė-Latožienė informavo, kad Švietimo kultūros ir sporto komiteto posėdžio metu buvo pasakiusi, kad Žalgirių bendruomenė neprašė susitikimo, tik prašė neblogini sąlygų, tada tarybos narė E. Bitinienė pasakė, kad ji inicijuoja susitikimą ir diskusiją, kas R. Bandzinaitės-Latožienės manymu yra viešų ir privačių interesų konfliktas, nes šis klausimas tiesiogiai liečia E. Bitinienės ir jos kolegų darbų sąlygų gerėjimą arba blogėjimą. R. Bandzinaitė-Latožienė paprašė Etikos komisijos įvertinti E. Bitinienės veiksmus ir priimti sprendimą.

Tarybos narės E. Bitinienės paaiškinimas

Efrema Bitinienė Komisijai raštu 2020-07-07 teiktame paaiškiniame nurodė, kad „Dėl Tauragės r. Žygaičių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės steigimo“ neturi jokios įtakos mano deklaruotam asmeniui – nesukuriama darbo vieta, negerinamos darbo sąlygos. Deklaruotas asmuo buvo Vaiko priežiūros atostogose. Dėl minėtų priežasčių nusiųšalinau 2020-05-22 Tauragės rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto ir 2020-05-25 bendrų komitetų posėdžių metu. Paaiškėjus, kad man artimas asmuo apsisprendė grįžti anksčiau į darbą (nuo 2020-06-01), 2020-05-27 tarybos posėdžio metu svarstant 33 darbotvarkės klausimą apie tai informavau tarybos narius. Manau, kad šis nusiųšinimas tarybos posėdžio metu buvo perteklinis, nes tai nebuvo susiję su mano deklaruojamu asmeniu. Nėra jokio suinteresuotumo asmenine turtine ar neturtine nauda, nes tai deklaruojamo asmens išvis nelietė. Šiuo tarybos sprendimu buvo steigiama ikimokyklinio ugdymo grupė ir sesuo neturėjo jokios asmeninės turtinės ar neturtinės naudos. Tai buvo bendro pobūdžio sprendimas pačiai Žygaičių mokyklai“.

Tarybos narė E. Bitinienė dalyvavusi 2020-08-27 Etikos komisijos posėdyje pasakė, kad nori paaiškinti ir išsklaidyti abejones Etikos komisijos nariams ir tarybos narei R. Bandzinaitė-Latožienei. Ji patikslino savo pateikto paaiškinimo 2 p., kad 2020 m. balandžio 22 d. jos sesuo buvo vaiko priežiūros atostogose, ji paminėjo, kad vaiko priežiūros atostogose asmuo gali būti 3 metus. 2020 m. balandžio 28 d. sesers dukrytei suėjo 2 m. Dėl tam tikrų aplinkybių E. Bitinienės sesuo svarstė ar į darbą grįžti po 2 ar 3 metų. 2020 m. balandžio 22 d. ji dar nebuvo parašiusi prašymo dėl grįžimo į darbą, šį prašymą ji parašė 2020 m. balandžio 29 d. ir nuo šios dienos iki gegužės 31 d. (tuo metu vyko ir Bendras komitetų ir tarybos posėdis) jos sesuo buvo atostogose. Pasak E. Bitinienės, jos sesuo oficialiai pradėjo dirbti 2020 m. birželio 1 d. Ji teigė, kad neįžvelgia jokio interesų konflikto, nes sesuo yra pradinių klasių mokytoja, jai tai tęstinis darbas, išėjo mokydama 1 klasės mokinius ir sugrįžo pas 4 klasės mokinius. Steigiant ikimokyklinio ugdymo grupę sesuo neturėjo jokios asmeninės turtinės ar neturtinės naudos. Ji mano, kad nusiųšinimas 2020 m. gegužės 27 d. tarybos posėdžio metu yra perteklinis, nes jokio intereso nėra. Dėl Žalgirių gimnazijos klausimo, kuris susijęs su Šaltinio progimnazijos ikimokyklinio ugdymo grupės steigimu, ji pasakė, kad komiteto posėdžio metu buvo pasakiusi, kad yra spendžiamas klausimas dėl Šaltinio progimnazijos, o ikimokyklinio ugdymo grupės įkėlimas į Žalgirių gimnaziją yra priimamas administracijos direktoriaus sprendimu, t. y., tarp įstaigų yra sudaroma sutartis. Ji pasakė, kad tai yra ne tarybos kompetencija. E. Bitinienė teigė, kad priėmimo į mokyklą tvarka yra pilotinė ir taip sutapo, kad į Šaltinio progimnaziją pateko dvi papildomos grupės, kito atvejo nebuvo numatyta, kas bus jei mokykla netalpina visų mokinių. Kadangi šiuo metu veikia pilotinė sistema, jos manymu reikėtų tobulinti priėmimo į mokyklas tvarką, kad jei mokykloje atsiranda perteklius, mokiniai būtų nukreipiami į artimiausią panašaus pobūdžio ugdymo įstaigą. Norėdama pasisakyti, ji norėjo atkreipti tarybos narių dėmesį į esamą problemą. Ji teigia, kad siekė ne gynimo dėl Žalgirių gimnazijos, o norėjo, kad situacija būtų vertinama objektyviai ir jokio intereso, pasak E. Bitinienės, nėra. Ji informavo, kad prie savo paaiškinimo pridėjo ir prašymą, kuriame prašoma Tauragės rajono savivaldybės tarybos priimamų spendimo išskaldymo dalimis, kad būtų užtikrintas efektyvesnis tarybos narių darbas, nebūtų ribojamos tarybos narių teisės ir vyrautų geresnis mikroklimatas.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Įstatymo 2 straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatyta, kad valstybės politikai yra laikomi valstybinėje tarnyboje dirbančiais asmenimis. Efrema Bitinienė yra savivaldybės tarybos narė (valstybės politikas), taigi Įstatymo nuostatos jam taikomos visos apimties ir tiesiogiai.

Deklaruojančius asmenis Įstatymas įpareigoja nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti savo tarnybines pareigas, t. y. teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas kiltų (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Tokiems asmenims Įstatymas draudžia dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas (toliau – atlikti tarnybines pareigas), jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis).

Komisijos posėdžio metu, vykusio 2020-10-01 komisijos nariai išdėstė savo nuomonę šiuo klausimu sekančiai:

Komisijos narė Jolanta Skrodenienė teigė, kad mokymuose Tarybos nariams buvo paaiškinta, kas yra artimi asmenys ir kas turi nusišalinti, todėl Efrema Bitinienė turėjo nusišalinti. Ji galėjo paprašyti išskaidyti klausimus. Kiekvienas Tarybos narys turi žinoti, kada jis turi nusišalinti, kad išvengtų galimo interesų konflikto. Tuo labiau, kad jis nusišalina. Jei yra deklaruojamas nusišalinimas, vadinasi Tarybos narys žinojo, kad galimas interesų konfliktas. Turime vadovautis įstatymu ir, o ne iš anksto numatyti, kiek turtinės ar neturtinės naudos galėtų turėti artimas giminaitis. Turime priimti nusišalinimus.

Komisijos narė Jolanta Vaitiekienė kalbėjo, kad gaila, kad tik 50-60 proc. Tarybos narių dalyvauja mokymuose dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje. Komisijos narė Jolanta Vaitiekienė sakė, kad Tarybos narė, dėdama ranką ant Konstitucijos ir prisiekdama, turėjo žinoti, kad ji turi galimybę prieš komitetus išsiskaidyti klausimus. Jei Tarybos narė būtų išskaidžiusi šiuos du klausimus, šiandien nereikėtų svarstyti šio klausimo ir spręsti, ar ji turėjo ar neturėjo nusišalinti. Paklausus Tarybos narės apie viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, ji pasakė, kad nepatiksli.

Komisijos narė Laura Melinavičienė teigė, kad Efrema Bitinienė turėjo nusišalinti, nes jeigu pati pasisakė, kad nori nusišalinti, todėl ir turėjo nusišalinti.

Komisijos narė Gintarė Stulgienė teigė, kad Tarybos narė Efrema Bitinienė turėjo nusišalinti nuo visų klausimų arba prieš tai turėjo būti išsiskaidžiusi klausimus.

Komisijos narė Jolita Vilimaitienė pasakė, kad klausimus galima išskaidyti, jei yra galimybė ir Viešųjų ir privačių interesų deklaracijoje Erema Bitinienė nurodė, kad yra interesų konfliktas, todėl turėjo nusišalinti tiek bendrame 2020-05-25 Ekonomikos ir kaimo reikalų, Sveikatos ir socialinių reikalų, Švietimo, kultūros ir sporto komitetų posėdyje tiek ir 2020-05-22 Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdyje, kadangi nusišalino Tarybos posėdyje. Komisijos narė pažymėjo, kad galėjo atsiimti nusišalinimą ir tada dalyvauti balsavime.

Komisijos narė Rita Miliškevičienė kalbėjo, kad ir praėjusiame ir šiame Komisijos posėdžiuose ji akcentavo, kad Švietimo kultūros ir sporto komiteto posėdyje švietimo aktualijos turi būti aptariamoms ir problemoms sprendžiamoms, tačiau kaip galima išspręsti problemą, jei šiame komitete nebus kalbama aktualiomis švietimo temomis. Raštų dėl šio klausimo sprendimo prirašyta ir savivaldybę pristatyta daug, todėl kyla klausimas, kur švietimo klausimai turi būti svarstomi, jei ne Švietimo kultūros ir sporto komiteto posėdyje. Ritos Miliškevičienės teigimu, Efremai Bitinienėi, dirbančiai šiame komitete, nusišalinti buvo neįmanoma.

Etikos komisijos pirmininkė Rita Grigalienė atkreipė dėmesį ar buvo kilęs interesų konfliktas, ar asmuo turėjo asmeninį turtinį ar neturtinį interesą arba tokį interesą turėjo jam artimas asmuo, kai jis privalėjo priimti sprendimą ar dalyvauti priimant sprendimą. Ar buvo šioje situacijoje faktinių aplinkybių ir kokių, kurios patvirtintų asmens turėtą turtinį ar neturtinį suinteresuotumą? Priimant sprendimą Žygaičių gimnazijoje įsteigti naują ikimokyklinio ugdymo grupę, Efrema Bitinienė ir jos sesuo, dirbanti Žygaičių gimnazijoje pradinių klasių mokytoja, nesiekė gauti asmeninės turtinės ar neturtinės naudos ir tarybos narė Efrema Bitinienė Tarybos posėdžio metu neturėjo nusišalinti.

Komisijos nariai dėl 2020-05-27 d. Tauragės r. savivaldybės tarybos 33 klausimo „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 22 d. sprendimo Nr. 1-207 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų didžiausio leistino pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ išklaušę įrašą, kuriame apie Žalgirių gimnaziją nebuvo kalbama, todėl šio klausimo dalis nėra svarstoma.

Etikos komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytas aplinkybes ir dalyvavusių Etikos komisijos narių balsais Etikos komisijos posėdyje, vykusiame 2020-10-01,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Tauragės rajono savivaldybės tarybos narė Efrema Bitinienė pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 11 straipsnio 1 dalies nuostatas,

2. Sprendimo kopiją išsiųsti tarybos narei Efremai Bitinienei, pateikusiai pranešimą tarybos narei R. Bandzinaitei – Latožienei, Vyriausiajai tarnybinės Etikos komisijai.

3. Apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

4. Skelbti priimtą sprendimą savivaldybės interneto svetainėje www.taurage.lt.

Komisijos sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo Savivaldybės tarybos nariui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Etikos komisijos pirmininkė

Rita Grigalienė

Komisijos balsavimo rezultatai:

Rita Grigalienė– prieš.

Rita Miliškevičienė – prieš.

Jolanta Skrodenienė - už

Laura Mėlinavičienė – už.

Gintarė Stulgienė – už.

Jolanta Vaitiekienė – už.

Jolita Vilimaitienė – už.